
[2021-43-RE](#)

Causa 2021-43-RE

(Jiménez Escabias c/ SAAS)

Número de registre 280-2021. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2021

BOPA núm. 97, del 15 de setembre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 de juliol del 2021, per la representació processal de la Sra. Concepció Jiménez Escabias, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2021 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2021-43-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2021;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Arguments de la recurrent

- La recurrent al·lega que el Tribunal Constitucional no ha tingut en compte l'essència de la seva petició. Insisteix en què la vulneració denunciada és conseqüència de l'aplicació de l'article 8 de la Llei 2/2012 i no al·lega la constitucionalitat mateixa d'aquesta disposició.

- Precisa que s'ha vulnerat el seu dret a la jurisdicció, perquè els tribunals s'han fonamentat en una disposició contrària a la Constitució i les seves resolucions esdevindrien doncs arbitràries, il·lògiques i irraonables (no respectant-se els principis d'igualtat, de no discriminació i d'interdicció de tota arbitrietat). Per tant, l'objecte d'anàlisi correspon al Tribunal Constitucional.

- En aquest sentit, el recurs d'empara és el procediment idoni per oposar-se a l'aplicació d'una norma inconstitucional a un cas concret.

- Destaca que el Tribunal Constitucional no s'ha pronunciat expressament sobre la constitucionalitat de l'article 8 esmentat tot i que la Llei 2/2012 va ser objecte d'un procediment d'inconstitucionalitat, per tant, no es pot prejutjar una qüestió com aquesta i fonamentar una inadmissió a tràmit en aquest supòsit.

- Discrepa de l'afirmació del Tribunal Constitucional sobre la deguda fonamentació de les resolucions impugnades dels tribunals ordinaris, ja que reitera que aquestes resolucions es basen en una disposició que contravé la Constitució o en la seva aplicació al cas concret vulnerant els drets fonamentals de la recurrent.

- Indica que se sorprèn que el Tribunal Constitucional hagi admès a tràmit un cas quasi idèntic al seu -la causa 2021-39-RE sobre la discriminació dels inspectors de treball en l'aplicació d'un precepte reglamentari.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs de súplica i reexami l'aute impugnat per tal d'admetre a tràmit el recurs d'empara presentat en el seu dia.

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. Aquest recurs de súplica ha estat interposat en termini hàbil i forma legal. Per a la seva resolució s'ha d'atendre a la seva naturalesa i a la doctrina constant d'aquest Tribunal. Els articles 38 i 89.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, en disposar que contra l'aute d'inadmissió d'un recurs d'empara es podrà interposar recurs de súplica, estableixen la via d'aquest recurs, que no té efecte devolutiu, i que es planteja perquè sigui resolt pel mateix Tribunal que ha dictat la resolució que es combat. Sovint pot passar que el propòsit del recurrent sigui substituir el raonament del jutgador per aquell que defensa en interès de la part afectada. Per aquest motiu, aquest Tribunal ha vingut mantenint (aute del 22 de desembre del 2015, recaigut en la causa 2015-19-RE) que el recurs de súplica només pot prosperar quan "*el recurrent presenti nous elements de dret o exposi uns fets nous que hagin arribat al seu coneixement amb posterioritat a la decisió judicial i que per tant no haguessin pogut ser valorats pel Tribunal Constitucional en la tramitació del recurs d'empara*". Amb aquesta mateixa doctrina cal esmentar els autes dictats en la causa 2017-22-RE, que ja recollia la doctrina jurisprudencial establerta en les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE i 2014-38-RE. Aquesta doctrina ha continuat amb els autes dictats en les causes 2016-11-RE i 2016-59-RE, i amb una més gran proximitat temporal en les causes 2018-15-RE, 2018-19-RE, 2019-42-RE, 2019-61-RE, 2019-74-RE, 2019-76-RE, 2020-5-RE, 2020-30-RE i 2020-65-RE.

2.2. En el recurs de súplica que ara es considera, la part recurrent manifesta en el seu antecedent 1: "*Dono per íntegrament reproduïts els antecedents i fonaments jurídics formulats en el nostre recurs d'empara*", expressió que, més enllà de constituir una mena de clàusula d'estil en els escrits de part en els procediments judicials, ja acredita el seu propòsit d'insistir en els temes que ja van ser exposats, sense aportar nous elements de dret o de fet que puguin fer variar la decisió del Tribunal. També l'estructura del recurs mostra clarament aquesta actitud en dir. "*Formulem doncs les nostres argumentacions seguint el mateix ordre dels fonaments jurídics de l'aute objecte de recurs*". S'aprecia clarament que la línia del recurs consisteix precisament en oposar el seu raonament al de la resolució recorreguda, sense aportar cap fet nou i limitant-se a contrastar la seva

visió del problema amb aquella que va exposar el Tribunal en la seva decisió.

2.3. Aquest Tribunal ja va dir en l'aute d'inadmissió del recurs d'empara i ratifica ara, que el procediment d'empara té com a objecte directe la tutela dels drets i llibertats reconeguts a la Constitució. En el cas que ens ocupa, la protecció del dret a la jurisdicció de l'article 10 de la *lex legum*. Les al·legacions sobre els principis dels articles 3.2 i 6 així com sobre la constitucionalitat d'un determinat precepte s'han de vehicular -en seu de recurs d'empara- a través de l'anàlisi hermenèutica de si la decisió jurisdiccional conté una fonamentació jurídica suficient que valori aquests elements de manera que no s'arribi a una conclusió il·lògica, arbitrària o absurda. I en aquest sentit l'aute recorregut no es va limitar a decidir, sense més, la inadmissió del recurs d'empara, sinó que va dedicar cinc extensos fonaments jurídics -del 3.2 al 3.6- a analitzar, com si d'una sentència sobre el fons es tractés, les diverses qüestions plantejades per la demandant d'empara, per arribar a la conclusió que el recurs presenta una falta manifesta de contingut constitucional de la infracció denunciada (article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional). El contingut constitucional d'un recurs d'empara no és conseqüència ineluctable del fet que en la demanda s'al·leguin preceptes constitucionals, sinó del fet que la vulneració per la qual es demana tutela -en aquest cas la del dret a la jurisdicció de l'article 10 de la Constitució- constitueixi matèria constitucional.

2.4. La part recurrent al·lega que no pretén la declaració formal -*in abstracto*-d'inconstitucionalitat de l'article 8 de la Llei 2/2012, sinó que la seva aplicació produeix -*in concreto*- una situació d'inconstitucionalitat per la vulneració de principis i de preceptes de la Constitució. L'argumentació és subtil, però no pot ser acollida perquè en l'aute d'inadmissió ja es raonava en aquesta doble línia. En efecte, s'adduïa que el precepte no havia estat declarat inconstitucional ni per la via del procés directe ni per la de la qüestió incidental. I que la seva aplicació pels tribunals d'instància havia estat duta a terme després d'una fonamentació en Dret a la qual no se li podia efectuar cap correcció constitucional. En aquesta línia, una lectura objectiva de l'aute recorregut permet comprovar que la referència, en el fonament jurídic 3.3, a la sentència d'aquest Tribunal del 5 de maig del 2014 en el procés incidental d'inconstitucionalitat de la Llei 2/2012, del 15 de març, va ser efectuada *obiter dictum* explicitant que "*la dada en ella mateixa no és rellevant*". Aquest Tribunal ha proclamat amb reiteració que el plantejament d'un procés incidental o d'una qüestió d'inconstitucionalitat constitueix una competència exclusiva dels òrgans de la jurisdicció ordinària. Al Tribunal Constitucional li correspondrà, només i en el seu cas, examinar si la decisió adoptada es troba ben fonamentada en Dret i no conté conclusions manifestament errònies o absurdes. I en aquest cas no ens trobem davant d'una situació com la descrita. Els tribunals d'instància que van intervenir en aquest procés no van considerar que l'article 8 de la Llei 2/2012 fos inconstitucional, ni van tenir aquell ple convenciment o seguretat -més enllà de la mera possibilitat- que l'exposició de motius de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional exigeix per al plantejament del procés incidental. D'altra banda, l'argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia precisa a bastament les raons que fonamenten la seva decisió, com aquest Tribunal va exposar en el fonament jurídic 3.5 de l'aute ara recorregut en súplica.

2.5. Així doncs, no havent estat aportats en el recurs de súplica nous elements de fet ni de dret que contradiguin la resolució recorreguda i, resultant inapropiades altres referències com l'efectuada a una determinada causa en tràmit davant aquest Tribunal, és procedent confirmar íntegrament l'aute d'inadmissió a tràmit del recurs d'empara, per no haver-se produït la vulneració del dret fonamental a la jurisdicció de la part que demanava l'empara.

Per tot això que s'ha exposat,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la Sra. Concepció Jiménez Escabias contra l'aute del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2021 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2021-43-RE.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Cullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat Magistrat

Dominique Rousseau